

СХВАЛЕНО

педагогічною радою
КЗ КОР «Мостищенська спеціальна школа»
28.08.2025 протокол № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом КЗ КОР
«Мостищенська спеціальна школа»
від 28.08.2025 № 40-0

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
РАДИ «МОСТИЩЕНСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА»
на 2025/2026 навчальний рік

Розділ 1. Загальні положення

Освітня програма КЗ КОР «Мостищенська спеціальна школа» розроблена відповідно Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (із змінами), розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», постанов Кабінету Міністрів України: від 06.03.2019 року № 221 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 03.11.2021 р. № 1132) «Положення про спеціальну школу та Положення про навчально-реабілітаційний центр», від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», від 30.09.2020 № 898 «Про затвердження Державного стандарту базової освіти», від 23.11.2011 № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», від 28.07.2023 № 782 «Про початок навчального року під час дії воєнного стану в Україні», наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів» (зі змінами від 26.06.2016), наказів Міністерства освіти і науки України: від 26.07.2018 № 814 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами», від 19.09.2022 № 836 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 та 3-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку», від 07.12.2021 № 1317 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-10(11) класів спеціальних закладів середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами», від 12.06.2018 № 627 «Про затвердження Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами» зі змінами, внесеними наказом МОНУ від 10.06.2019 № 808, листа Міністерства освіти і науки України від 03.08.2023 №1/11479-23 «Безпечне освітнє середовище: надання індивідуальної підтримки учням з особливими освітніми потребами під час підготовки до реагування на надзвичайні ситуації».

Освітня програма КЗ КОР «Мостищенська спеціальна школа» розглядається як сукупність освітніх програм різного рівня навчання (початкової та базової середньої освіти). Ці програми спадкоємні, тобто наступна програма базується на попередній.

Тип навчального закладу – спеціальна школа.

Мова навчання – українська.

Школа працює за п'ятиденним робочим тижнем.

В школі планується функціонування 7 класів та 2 виховних груп і планується охопити навчанням 47 здобувачів освіти.

Термін навчання в спеціальній школі встановлено 10 років:

- для I ступеню (1-4 класи) – 4 роки;
- для II ступеню (5-10 класи) – 6 років.

Кількість класів та учнів за мережею:

Класи	Кількість класів	Кількість учнів
1	1	5
2	1	5
3		8
6а	1	5
6б	1	11
9	1	9
10	1	7
Всього	6	50

Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями 1-4 та 5-10 класів обов'язкових результатів навчання, визначених Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, а також логічної послідовності їх вивчення, які подані в рамках навчальних планів (таблиці 1, 2, 3,4);
- очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти, пропонований зміст навчальних предметів, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та розміщені на офіційному веб-сайті МОН подано в переліку комплектів, навчальних програм для дітей з особливими освітніми потребами у таблицях 5,6;
- перелік корекційно-розвиткових програм, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та розміщені на офіційному веб-сайті МОН подано в таблицях;
- пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України»;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Розділ 2. Призначення спеціальної школи та засіб його реалізації

Основним засобом реалізації призначення закладу є здійснення освітньої діяльності відповідно до типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами двох ступенів освіти:

- початкова освіта;
- середня освіта.

Реалізація призначення закладу здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких **принципів**:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- корекційно-розвивальної спрямованості навчання;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Форми організації освітньої діяльності. Основними формами організованої освітньої діяльності здобувачів освіти спеціальної школи є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, які вчитель організує у межах уроку та індивідуальні, групові корекційно-розвиткові заняття; гурткова робота, організовані спостереження, прогулянки, художньо-продуктивна, театралізована діяльність. Зайнятість дітей за цими формами розподіляється протягом їх перебування в закладі, а саме: в першу половину дня – уроки відповідно до навчального плану школи, у другу половину дня – корекційно-розвиткова робота та позакласна освітня діяльність. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. З урахуванням віку, працездатності в різний час, стану дитини можливі поєднання з іншими видами діяльності відповідно до завдань освітнього процесу.

Основними формами організації виховного процесу є колективні справи, ігри, конкурси, виставки, свята, вечори, змагання. При їхній підготовці й проведенні використовуються прийоми та методи актуалізації суб'єктного досвіду здобувача освіти, індивідуальної та колективної рефлексії процесу й результатів діяльності.

Важливе місце в освітньому процесі займає корекційно-розвиткова модель

навчання, яка забезпечує учнів необхідними комплексними знаннями, уміннями та навичками.

Провідним підходом є компетентнісний підхід, спрямований на оновлення змісту освіти, заснованого на формування необхідних життєвих компетентностей.

Компетентнісний підхід визначає спрямованість освітнього процесу на досягнення результатів, якими є ієрархічно підпорядковані компетентності учнів, як ключові, предметні та життєва.

Життєва компетентність, як здатність дитини з порушеннями інтелектуального розвитку у процесі інтегрування у соціальне оточення цілісно реалізовувати на практиці знання, досвід і цінності, набуті у процесі корекційного навчання, набуває інтегративного значення в реалізації оновленого змісту освіти дітей з особливостями психофізичного розвитку.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: спілкуватися, взаємодіяти та співпрацювати з дорослим та однолітками, сприймати інструкції та навчальні завдання, керувати емоціями, регулювати власну поведінку.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації освітньої програми використовуються внутрішньопредметні та міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей з інтелектуальними порушеннями, котрі розпочинають навчання у початковій школі, враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Предметні компетентності для дітей з різним рівнем інтелектуальних порушень мають диференційований характер (для дітей з легким та помірним ступенем). Програмові компетенції для дітей з помірним ступенем інтелектуального порушення виокремлено під спеціальним позначенням -*. Зміст навчання добирається індивідуально, у відповідності до пізнавальних можливостей.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи пізнавальні здібності та можливості учнів з порушеннями інтелектуального розвитку, конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення корекційно-розвивальних завдань та орієнтованих очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані.

Розділ 3. Опис «моделі» випускника школи

Випускник початкової школи – здобувач освіти, який володіє основними ключовими компетентностями учнів початкової школи:

- *Спілкування державною мовою* (і рідною - у разі відмінності, за допомогою альтернативних засобів спілкування, що передбачає (самостійно або за допомогою)

ставити запитання та розпізнавати проблему; робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати та перетворювати тексти задач письмово, грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень, поповнювати свій активний та пасивний словниковий запас. Ставлення: розуміння чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.

- *Математична компетентність*. Уміння: (самостійно або за допомогою) оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати та досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язання математичних задач, зокрема таких, що моделюють реальні життєві ситуації.

- *Основні компетентності у природничих науках і технологіях*. Уміння: (самостійно або за допомогою) розпізнавати проблеми, що виникають у довідлі; будувати та досліджувати природні явища та процеси; користуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови наук, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей у сучасних інформаційних технологіях. Навчальні ресурси: складання схем та таблиць, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.

- *Інформаційно-цифрова компетентність*. Уміння: (самостійно та за допомогою) структурувати дані; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; Ставлення: осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язання задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова

- *Уміння вчитися впродовж життя*. Уміння: (самостійно та за допомогою) визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.

- *Ініціативність і підприємливість* . Уміння: (самостійно та за допомогою) вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії практичності, ефективності з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).

- *Соціальна і громадянська компетентності*. Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; повага до прав людини.

Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.

- *Обізнаність і самовираження у сфері культури* . Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, (в тому числі за допомогою альтернативних засобів спілкування) національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування та взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.

- *Екологічна грамотність і здорове життя*. Уміння: (самостійно та за допомогою) аналізувати та оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні та соціальні наслідки рішень. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне, бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні усвідомленню цінності здорового способу життя.

Розділ 4. Цілі та задачі освітнього процесу спеціальної школи

Метою базової освіти дітей з інтелектуальними порушеннями є особистісне становлення учнів, розвиток їхніх пізнавальних здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності,

творчості, пізнавальної активності, що забезпечують їхню готовність до життя в демократичному суспільстві, продовження навчання в основній ланці школи.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової загальної середньої освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють

№ з/п	Ключові компетентності	Очікувані результати
1	Спілкування державною мовою	<p><i>Уміння:</i> (самостійно або за допомогою) ставити запитання та розпізнавати проблему; робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати та перетворювати тексти задач письмово, грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; поповнювати свій активний та пасивний словниковий запас.</p> <p><i>Ставлення:</i> розуміння чітких та лаконічних формулювань.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p>
2	Математична компетентність	<p><i>Уміння:</i> (самостійно або за допомогою) оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати та досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> розв'язування математичних задач, зокрема таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
3	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p><i>Уміння:</i> (самостійно або за допомогою) розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища та процеси; користуватися технологічними пристроями.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> складання графіків та діаграм, які</p>

		ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.
4	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
5	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.</p>
6	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії практичності, ефективності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних засобів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).</p>
7	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p>

		<p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; повага до прав людини.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.</p>
8	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування, при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, вишивок, виробів з дерева та паперу) враховувати художньо-естетичну складову.</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві, усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: моделі в різних видах мистецтва.</p>
9	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) аналізувати та оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні та соціальні наслідки рішень.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне, бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.</p>

Виокремлюються в навчальних програмах такі наскрізні лінії ключових компетентностей, які спрямовані на Усі перелічені компетентності однаково важливі й взаємопов'язані. Кожну з них діти набуватимуть послідовно, поступово під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

- уміння читати і розуміти прочитане;
- уміння висловлювати думку усно і письмово;
- ініціативність;
- творчість;
- уміння вирішувати проблеми та приймати рішення;
- здатність до співпраці в команді.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо

предметних зв'язків, а саме: змістовно-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання, діти набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Навчання з наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію освітнього середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проєкти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- роботу в проєктах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталій розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального громадянина, що розуміє принципи та механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія засвоюється переважно через колективну діяльність, яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, наполегливості та чесності. Приклад вчителя є важливим у формуванні толерантного ставлення один до одного, незалежно від рівня навчальних досягнень та особливостей психофізичного розвитку.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як свідомого громадянина, здатного вести здоровий спосіб життя та формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку та охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів, транспортних засобів).</p>

Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, страхування тощо).</p> <p>Реалізується через розв'язування практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
---	--

Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних життєвих ситуаціях.

Розділ 5. Навчальний план та його обґрунтування

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети. Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх спеціальних закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

Навчальні плани складено:

- 1, 2,3 класи: відповідно до Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 р. № 814, зі змінами відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 16.08.2018 № 917 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 № 814» (таблиця 16);

- 6а клас: відповідно до Типової освітньої програми для 5-10(11) класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН України від 07.12.2021 № 1317 (Таблиця 14);

- 6б клас: відповідно до Типової освітньої програми для 5-10(11) класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН України від 07.12.2021 № 1317 (Таблиця 16);

- 9, 10 класи: відповідно до Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступенів для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 р. № 627, зі змінами відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 10.06.2019 № 808 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 № 627 (таблиця 18).

Повноцінність початкової освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями забезпечується через реалізацію інваріантної, варіативної частин навчального плану та корекційно-розвиткових занять.

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчання дітей з **інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів** здійснюється у разі потреби за індивідуальною освітньою траєкторією учня (вихованця) за розробленим педагогічними працівниками та затвердженим педагогічною радою індивідуальним навчальним планом на підставі письмової заяви одного з батьків або інших законних представників, або учня (вихованця) у разі досягнення повноліття, в якій, зокрема, повинні бути обґрунтовані причини та пропозиції щодо особливостей засвоєння освітньої програми (її окремих освітніх компонентів). Один з батьків або інших законних представників, або учень (вихованець) у разі досягнення повноліття може бути присутнім на засіданні педагогічної ради під час розгляду його заяви. Допускається адаптація змісту освіти до пізнавальних можливостей учнів, що виявляється в зменшенні обсягу матеріалу, його спрощенні за характером і структурою.

Навчальний план **1, 2, 3 класів** для дітей з **аутичними та інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів** складено в межах годин навчального плану та з урахуванням психофізичних особливостей учнів. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (Таблиця 1).

Навчальний план для дітей з аутичними та інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів (1, 2, 3 класи) складається з освітніх галузей: «Мовно-літературної», «Математичної», «Природничої. Соціальної і здоров'язбережувальної. Громадянської та історичної», «Технологічної», «Інформатичної», «Мистецької», «Фізкультурної». Освітня галузь «Мовно-літературна» реалізується через навчальний предмет «Формування навичок читання та письма», освітня галузь «Математична» реалізуються через навчальний предмет «Формування елементарних математичних уявлень», галузь «Природничої. Соціальна і здоров'язбережувальна. Громадянська та історична» – через предмети «Я досліджую світ» та «Соціально-побутове орієнтування», галузі «Технологічна» та «Інформатична» – через предмет «Предметно-практичне навчання», «Мистецька» – через предмет «Розвиток художньо-естетичних навичок», галузь «Фізкультурна» – через предмет «Адаптивна фізична культура».

Навчальний план включає години корекційно-розвиткових занять і реалізується через курси: «Психомоторний та сенсорний розвиток», «Логопедичні заняття», «Ритміка», «Альтернативна комунікація».

Навчальний план складено в межах годин навчальних планів та з урахуванням психофізичних особливостей учнів.

Додаткові **5 години у 1 класі** використано на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації:

підсилення предметів інваріантної складової:

- «Формування елементарних математичних уявлень» - 1 година;

- «Формування навичок читання та письма» - 1 година;

індивідуальні заняття:

- «Цікавий світ Монтесорі» - 2 година;
- «Сходинки до інформатики» - 1 година.

Додаткові **6 годин у 2 класі** використано на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації:

підсилення предметів інваріантної складової:

- «Формування елементарних математичних уявлень» - 2 година;
- «Формування навичок читання та письма» - 1 година;

індивідуальні заняття:

- «Цікавий світ Монтесорі» - 2 година;
- «Сходинки до інформатики» - 1 година.

Додаткові **7 годин у 3 класі** використано на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації:

підсилення предметів інваріантної складової:

- «Формування елементарних математичних уявлень» - 2 година;
- «Формування навичок читання та письма» - 1 година;
- «Я досліджую світ» - 1 година;

індивідуальні заняття:

- «Цікавий світ Монтесорі» - 2 година;
- «Сходинки до інформатики» - 1 година.

Навчальний план **6-Б класу** для дітей з аутичними та інтелектуальними порушеннями помірного та тяжкого ступенів складається з освітніх галузей: «Мовно-літературної», «Математичної», «Природничої. Громадянської та історичної», «Соціальної і здоров'язбережувальної», «Технологічної», «Інформатичної», «Мистецької», «Фізкультурної». Освітня галузь «Мовно-літературна» реалізується через навчальний предмет «Українська мова та літературне читання», освітня галузь «Математична» реалізуються через навчальний предмет «Математика», галузь «Природнича. Громадянська та історична» – через інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» та «Соціально-побутове орієнтування», галузь «Інформатична» – через предмет «Основи інформатики», «Технологічна» – через предмет «Предметно-практичне навчання», «Мистецька» – через інтегрований курс «Мистецтво», галузь «Фізкультурна» – через предмет «Фізична культура».

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (Таблиця 2).

Навчальний план включає години корекційно-розвиткових занять і реалізується через курси: «Психомоторний та сенсорний розвиток», «Логопедичні заняття», «Ритміка», «Альтернативна комунікація».

Додаткові **8 годин у 6-Б класі** використано на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації:

підсилення предметів інваріантної складової:

- «Українська мова та літературне читання» - 3 години;

- «Математика» - 2 години;

індивідуальні заняття:

- «Альтернативна комунікація» - 2 години;
- «Логопедичні заняття» - 1 година.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей

з інтелектуальними порушеннями, які мають розлади аутичного спектра

Мета: психосоціальний розвиток та корекція психофізичних порушень у дітей з розладами аутичного спектра.

Напрями корекційно-розвиткової роботи та завдання, реалізація яких в умовах мікрогрупи сприяє досягненню мети:

1. Розвиток психомоторики (гармонізувати психофізіологічний статус; збагачувати руховий репертуар; тренувати психомоторні функції та властивості (координованість, статична і динамічна рівновага, спритність, витривалість).
2. Сенсорний розвиток, сенсорна інтеграція (розвивати моторну імітацію, збагачувати чуттєвий досвід, формувати полісенсорне сприймання, коригувати сенсорну гіперчутливість, розвивати відчуття ритму, (структурування середовища і діяльності), розвивати дрібну моторику та зорово-моторну координацію).
3. Соціально-комунікативний розвиток (розвивати здатність виконувати соціальні норми та правила поведінки, підпорядковуватися інструкціям, формувати комунікативні вміння, у тому числі невербальні, стимулювати розвиток мовлення (активний та пасивний словниковий запас), формувати соціально-побутові навички).

Корекційно-розвиткові заняття для дітей

з інтелектуальними порушеннями помірного та тяжкого ступенів

Мета: формування навичок життєдіяльності в соціальному середовищі. Досягнення цієї мети забезпечується розв'язанням наступних завдань:

1. Соціальна адаптація дітей.
2. Корекція порушень розвитку.
3. Загальний фізичний розвиток у відповідності з їх можливостями.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: психомоторний та сенсорний розвиток, логопедичні заняття, ритміка.

У роботі з цією категорією дітей важливо приділяти увагу формуванню у них певного обсягу знань, адекватність поведінки та вміння діяти у конкретних життєвих ситуаціях.

Навчальний план **6-А** класу для дітей з інтелектуальними порушеннями складено в межах годин навчального плану та з урахуванням психофізичних особливостей учнів. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (Таблиця 3).

Навчальний план для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (5а клас) складається з освітніх галузей: «Мовно-літературна», «Математична», «Природничка», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична», «Інформатична», «Технологічна», «Мистецька», «Фізична культурна».

Освітня галузь «Мовно-літературна» в навчальному плані реалізується через навчальні предмети «Українська мова» та «Українська література». Освітня галузь

«Математична» реалізується через навчальний предмет «Математика». Освітня галузь «Природнича» реалізується через інтегрований курс «Пізнаємо природу». Галузь «Соціальна і здоров'язбережувальна» реалізується через інтегрований курс «Здоров'я, безпека, добробут». Освітня галузь «Громадянська та історична» реалізується через навчальний предмет «Вступ до історії України та громадянської освіти». Галузь «Інформатична» – через навчальний предмет «Інформатика», «Технологічна» – через навчальний предмет «Технології». Освітня галузь «Мистецька» реалізується через інтегрований курс «Мистецтво» галузь «Фізкультурна культура» – через предмет «Фізична культура».

Навчальний план включає години корекційно-розвиткових занять і реалізується через курси: «Соціально-побутове орієнтування», «Розвиток мовлення», «Лікувальна фізкультура (ритміка)».

Корекційно-розвиткові заняття «Лікувальна фізкультура (ритміка)» реалізується через «Лікувальну фізкультуру» та «Ритміку». Фізичний розвиток учнів забезпечується шляхом проведення уроків фізичної культури, занять з ритміки, лікувальної фізичної культури.

Додаткова година на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації використано на:

підсилення предметів інваріантної складової:

- Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» - 1 година.

Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години.

Корекційно-розвиткова робота для дітей з інтелектуальними порушеннями

Мета: психосоціальний розвиток та корекція психофізичних порушень дітей з інтелектуальними порушеннями.

Основними завданнями корекційно-розвиткової роботи є:

1. Формування особистісних якостей дитини, розвиток і корекція всіх психічних процесів, сприяння психологічної адаптації та соціальної реабілітації дітей.

2. Розвиток та подолання порушень усного та писемного мовлення.

3. Корекція та розвиток рухових порушень та недоліків фізичного розвитку, формування вмінь диференціювати рухи відповідно до ступеня мускульних навантажень, темпу рухів, підпорядкування рухів музиці.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: розвиток мовлення, соціально-побутове орієнтування, лікувальна фізична культура, ритміка.

Навчальний план для **9. 10 класів** дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для дітей з

інтелектуальними порушеннями та варіативну складову, якою передбачені додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (Таблиця 4).

Державний стандарт базової та повної загальної середньої освіти складається з семи освітніх галузей «Мови і літератури», «Суспільствознавство», «Математики», «Природознавство», «Мистецтво», «Технології», «Здоров'я і фізична культура».

Освітня галузь «Мови і літератури» в навчальному плані реалізується через навчальні предмети «Українська мова», «Українська література». Освітня галузь «Математика» реалізується через навчальний предмет «Математика». Освітня галузь «Природознавство» реалізується через навчальні предмети: «Природознавство» (9 кл.), «Географія» (9 кл.), «Фізика і хімія у побуті» (9,10 кл.). Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується через навчальні предмети «Історія України» (9 кл.) та «Основи правознавства» (10 кл.). Освітня галузь «Технології» реалізується через навчальні предмети «Трудове навчання», «Інформатика» (9,10 кл.). Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується навчальними предметами «Основи здоров'я» (9 кл.) та «Фізична культура» (9,10 кл.).

Навчальний план включає години корекційно-розвиткових занять і реалізується через курси: «Соціально-побутове орієнтування», «Розвиток мовлення», «Лікувальна фізкультура (ритміка)».

Корекційно-розвиткові заняття «Лікувальна фізкультура (ритміка)» реалізується через «Лікувальну фізкультуру» та «Ритміку». Фізичний розвиток учнів забезпечується шляхом проведення уроків фізичної культури, занять з ритміки, лікувальної фізичної культури.

Додаткова година на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації використано на:

підсилення предметів інваріантної складової:

- 9 клас – «Українська мова» (1 година);
- 10 клас – «Українська мова» (1 година).

Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години.

Корекційно-розвиткові заняття проводять: вчитель-дефектолог, вчитель-логопед, вчитель фізичної культури, вчитель музичного мистецтва.

Для створення оптимальних умов оволодіння навчальним матеріалом з учнями, які мають інтелектуальні порушення, проводяться індивідуальні та групові заняття з формування особистісних якостей дитини, розвитку і корекції всіх психічних процесів, сприяння психологічній адаптації та соціальній реабілітації учнів.

З учнями 6-А, 9, 10 класів, які мають мовленнєві порушення, вчителем-логопедом школи проводяться групові та індивідуальні заняття з розвитку

мовлення. З учнями 1-10 класів, які мають тяжкі мовленнєві порушення, вчителем-логопедом школи проводяться логопедичні групові та індивідуальні заняття. Групи комплектуються з урахуванням однорідності мовленнєвих порушень учнів. З учнями, які потребують додаткової уваги, проводяться індивідуальні заняття. Тривалість групових занять – 45 хвилин, індивідуальних – 15-20 хвилин. За потреби з учнями першого класу проводяться фронтальні заняття.

Заняття з лікувальної фізкультури проводяться групами та індивідуально за спеціально розробленими індивідуальними комплексами з урахуванням форм і ступеня важкості захворювання дітей під наглядом медичного працівника школи. Наповнюваність груп 4-6 осіб, згідно медичних показників обстеження учнів.

З учнями 1, 2, 3 та 6-Б класів, що мають порушення інтелектуального розвитку помірною ступеня, в тому числі і з розладами спектру аутизму проводяться заняття з психомоторного та сенсорного розвитку з метою гармонізувати психофізіологічний статус, збагачувати руховий репертуар, розвивати та тренувати психомоторні функції і властивості (координованість, статична і динамічна рівновага, спритність, витривалість), а також формувати полісенсорне сприймання, збагачувати чуттєвий досвід, розвивати загальну та дрібну моторику, а також зорово-моторну координацію.

Заняття з альтернативної комунікації проводяться з учнями 1, 2, 3 та 6-Б класів з метою розвитку здатності виконувати соціальні норми та правила поведінки, підпорядковуватися інструкціям, формувати комунікативні вміння, у тому числі і невербальні, стимулювати розвиток мовлення.

Спеціальні корекційно-розвиткові заняття з СПО, психомоторного та сенсорного розвитку, цікавого світу Монтессорі проводяться в першій половині дня, заняття з лікувальної фізкультури і розвитку мовлення – у другій половині дня та регламентуються окремим розкладом.

Відповідно до наказу МОН України «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» від 20.02.2002 № 128 (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 17.08.2012 № 921) заняття з трудового навчання у 5 – 10 класах з наповненістю більше 8 осіб учні класу діляться на дві групи (як правило, це групи хлопчиків та дівчаток).

Трудове навчання здійснюється на базі навчально-виробничих майстерень, які обладнані відповідно до вимог, правил безпеки під час занять у навчальних і навчально-виробничих майстернях освітніх закладів системи загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13 серпня 2007 року № 730 та Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів», затверджених наказом МОЗ України від 20 лютого 2013 № 144.

Фізичне виховання здійснюється на виконання Закону України «Про фізичну культуру і спорт» через різні організаційні форми рухової активності: ранкову гімнастику, фізкультхвилинки під час уроків, рухливі ігри під час динамічних перерв, уроки фізичної культури, заняття ЛФК, ритмікою, прогулянки, заняття у спортивному гуртку.

Освітня програма початкової ланки спеціальної школи передбачає досягнення здобувачами освіти на кінець навчання на I ступені освіти початкової зрілості та сукупності компетентностей, що є базою для подальшого особистісного розвитку в умовах шкільного навчання в середній школі.

Освітня програма спеціальної школи передбачає досягнення здобувачами освіти на кінець навчання на II ступені освіти базової зрілості та сукупності компетентностей, що є базою для подальшого особистісного розвитку в умовах подальшого професійного навчання.

Структура навчального року

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» 2025/2026 навчальний рік розпочинається 1 вересня 2025 року і закінчується 28 травня 2026 року.

Навчальні заняття організуються за семестрами:

I семестр – 1 вересня по 26 грудня 2025 року;

II семестр – 12 січня по 29 травня 2026 року;

Упродовж навчального року для здобувачів освіти проводяться канікули:
осінні – 27 жовтня 2025 року – 2 листопада 2025 року (початок занять 03.11.2025);
зимові – 29 грудня 2025 року – 11 січня 2026 року (початок занять 12.01.2026);
весняні – 23 березня 2026 року – 29 березня 2026 року (початок занять 29.04.2026).

Додаткові канікули для здобувачів освіти I класу – з 09.02. по 15.02. 2026.

Розділ 6. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Школа потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства.

Сучасна спеціальна школа покликана формувати у дітей з особливими освітніми потребами життєві компетентності, а отже, її основне завдання – активно шукати нові підходи щодо входження дитини з особливими освітніми потребами в сучасне суспільство.

Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання і виховання у нашій школі. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок. Проводяться різні типи уроків: інтегровані, інтерактивні уроки, уроки з використанням мультимедійних презентацій, квест-технологій, відео-уроки та ін. Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, театралізації, які вчитель організовує в межах уроку, а вихователь – в позаурочний час.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету.

У закладі широко використовуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути впевненими особистостями.

Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, проєкти, програмовані засоби навчання та інше.

Упродовж останніх років успішно використовуємо особистісно-орієнтовану модель освіти, яка заснована на ідеології дитиноцентризму.

Дитиноцентризм розуміється як максимальне наближення навчання і виховання конкретної дитини до її сутності, здібностей і життєвих планів.

Актуальними для нової української школи є такі ідеї дитиноцентризму:

- відсутність адміністративного контролю, який обмежує свободу педагогічної творчості;
- активність учнів в освітньому процесі, орієнтація на інтереси та досвід учнів, створення такого середовища, яке б перетворило навчання і виховання на яскравий елемент життя дитини;
- практична спрямованість навчальної діяльності, взаємозв'язок особистого розвитку дитини з її практичним досвідом;
- відмова від орієнтації освітнього процесу на середнього школяра і обов'язкове врахування інтересів кожної дитини;
- виховання вільної незалежної особистості;
- забезпечення свободи і права дитини в усіх проявах її діяльності, врахування її вікових та індивідуальних особливостей, забезпечення морально-психологічного комфорту дитини;
- впровадження шкільного самоврядування, яке під свободою і самостійністю дитини передбачає виховання гуманістичних та демократичних ідей і світогляду, необхідних сучасному суспільству.

Розділ 7. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

На рівні школи розроблена система показників (внутрішній моніторинг), що дозволяє судити про те, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний «продукт» діяльності школи відповідає ідеальній «моделі» випускника. При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників за накопичувальною системою, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація – 1 раз на 3 роки, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – упродовж року);
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної

кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін);

- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні кабінети, майстерні, класні кімнати, спортивна зала, медіатека, сучасна їдальня, наявність інтернету);
- якість проведення уроків та виховних заходів (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою);
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета, різні види оцінювання, що відповідають «Критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів з інтелектуальними порушеннями», тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, участь у спортивних змаганнях впродовж навчального року).

Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється за **Критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів з порушеннями інтелектуального розвитку** / навчально-методичний посібник / авт.: Чеботарьова О. В., Трикоз С. В., Блеч Г. О., Гладченко І. В., Бобренко І. В., Королько Н. І., Дмитрієва І. В., Остапенко Л. І., Тарновська Л. І., Гломозда І. В., Чухліб О. А., Стрілець Л. В.–К., ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2020.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 5-10 класів з порушеннями інтелектуального розвитку здійснюється відповідно **Критерій оцінювання навчальних досягнень учнів 5-10 класів з порушеннями інтелектуального розвитку** /навчально-методичний посібник/ авт.: О.В.Чеботарьова, Г.О.Блеч, І.В.Гладченко, С.В.Трикоз, І.В.Бобренко, Н.А.Ярмола та ін.: за ред.: О.В.Чеботарьової. – К., ІСП НАПН України, 2019.

Навчальні досягнення учнів 1, 2, 3 класів з порушеннями інтелектуального розвитку помірного ступеня оцінюються вербально. При вербальному оцінюванні використовуються як усні, так і письмові оцінні судження, які характеризують процес навчання і відображають кількісний і якісний його результати: ступінь засвоєння елементарних знань і вмінь з навчальних предметів та характеристику особистісного розвитку учнів. Характеристика особистісного розвитку учня відображає рівень самостійності, комунікативності, уміння працювати в групі, ставлення до навчальної праці, рівень прикладених зусиль, сформованість навчально-пізнавальних інтересів, ціннісних орієнтирів та загальнонавчальних умінь, тощо та здійснюється вербально під час поточного контролю. Об'єктом оцінювання є позитивна динаміка особистісного розвитку кожної дитини по відношенню до її попередніх індивідуальних досягнень та рівня сформованості адаптаційних умінь. Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється за допомогою різних методів, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального матеріалу, індивідуальними особливостями розвитку учнів зазначеної категорії. При цьому додатковим засобом для оцінювання можуть бути технічні засоби навчання, засоби допоміжної та альтернативної комунікації.

Одним із засобів визначення стану психофізичного розвитку дитини є діагностика актуального рівня психомоторного, інтелектуального, психоемоційного, фізичного та особистісного розвитку дитини та відповідного визначення напрямів корекційно-розвивальної роботи та супроводу шляхом компетентісного та особистісно орієнтованого навчання з урахуванням пізнавальної діяльності дитини.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з порушеннями інтелектуального розвитку легкого ступеня 6-А, 9, 10 класів здійснюється бально з усіх предметів інваріантної складової: «Українська мова», «Українська література», «Математика», «Природознавство», «Я у світі», «Географія», «Історія України», «Інформатика», «Фізика і хімія у побуті», «Основи здоров'я», «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво», «Фізична культура», «Трудове навчання».

Навчальні досягнення учнів 6-Б класу з порушеннями інтелектуального розвитку помірного ступеня оцінюються вербально. При вербальному оцінюванні використовуються як усні, так і письмові оцінні судження, які характеризують процес навчання і відображають кількісний і якісний його результати: ступінь засвоєння елементарних знань і вмінь з навчальних предметів та характеристику особистісного розвитку учнів. Характеристика особистісного розвитку учня відображає рівень самостійності, комунікативності, уміння працювати в групі, ставлення до навчальної праці, рівень прикладених зусиль, сформованість навчально-пізнавальних інтересів, ціннісних орієнтирів та загальнонавчальних умінь, тощо та здійснюється вербально під час поточного контролю.

В основному ці характеристики змістового, операційно-організаційного та емоційно-мотиваційного компонентів навчання учнів з порушеннями інтелектуального розвитку покладено в основу визначення **рівнів навчальних досягнень** (I - початковий, II – середній, III – достатній) та **критеріїв оцінювання навчальних досягнень**, відповідних їм диференційних балів з кожного навчального предмета.

Для учнів з порушеннями інтелектуального розвитку помірного ступеня розроблено диференційовані рівні навчальних досягнень (I – початковий, II – середній, III – достатній), які характеризують особливості життєвої компетентності та обумовлюють їхню соціалізацію.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти;
- розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Програмно-методичне забезпечення

Модельна навчальна програма «Формування елементарних математичних уявлень» для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку помірного та важкого ступенів 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти	Гладченко І. В., Дмитрієва Л. В., Піддубцева С. Д., Тороп К. С.	1-4	2022
Модельна навчальна програма «Предметно-практичне навчання» для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку помірного та важкого ступенів 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти	Чеботарьова О. В., Обозна С. О., Надєєва Н. Г., Тороп К. С.	1-4	2022
Модельна навчальна програма «Формування навичок читання та письма» для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку помірного та важкого ступенів 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти	Блеч Г. О.	1-4	2022
Модельна навчальна програма «Формування навичок читання та письма» для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку помірного та важкого ступенів 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти	Пілатова І. В., Стасюк О. В., Музичук А. В.	1-4	2022
Модельна навчальна програма «Розвиток художньо-естетичних навичок» для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку помірного та важкого ступенів 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти	Музичук А. В., Пілатова І. В., Стасюк О. В., Сухіна І. В.	1-4	2022
Модельна навчальна програма «Соціально-побутове орієнтування» для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку помірного та важкого ступенів 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти	Чеботарьова О. В., Анохіна О. А., Ляшенко В. В., Тороп К. С.	1-4	2022
Модельна навчальна програма «Адаптивна фізична культура» для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку помірного та важкого ступенів 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти	Бобренко І. В.	1-4	2022
Модельна навчальна програма «Я досліджую світ» для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку помірного та важкого ступенів 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти	Трикоз С. В., Тороп К. С., Обозна С. О., Надєєва Н. Г.	1-4	2022
Модельна навчальна програма «Українська мова» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Пономаренко Н. В., Тороп К. С., Ярмола Н. А.	5-6	2022
Модельна навчальна програма «Математика» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Прохоренко Л. І., Тороп К. С., Біневич І. В.	5-6	2022
Модельна навчальна програма «Технології (обслуговуюча праця)» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Дорошенко Н. М., Тороп К. С., Ярмола Н. А., Терещенко В. В., Швєць Н. М.	5-6	2022
Модельна навчальна програма «Технології (квітникарство)» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Скакодуб Т. С., Тороп К. С., Василенко Н. А.	5-6	2022

Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Пізнаємо природу» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Василенко Н. А., Трикоз С. В., Калокова Ж. С.	5-6	2022
Модельна навчальна програма «Фізична культура» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Прибєга О. М., Василенко Н. А., Лапін А. В., Різченко А. В.	5-6	2022
Модельна навчальна програма «Інформатика» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Трокай Т. М., Лапін А. В., Ляшенко В. В.	5-6	2022
Модельна навчальна програма «Українська мова» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Пономаренко Н. В., Тороп К. С., Ярмола Н. А.	5-6	202
Модельна навчальна програма «Українська мова» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Шепічак О. О.	5-6	2022
Модельна навчальна програма «Українська література» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Остапенко Л. І.	5-6	2022
Модельна навчальна програма «Українська література» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Пономаренко Н. В., Тороп К. С., Ляшенко В. В.	5-6	2022
Модельна навчальна програма «Технології (слюсарна справа)» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Тороп К. С., Біневич І. В.	5-6	2022
Модельна навчальна програма «Технології (столярна справа)» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Тороп К. С., Біневич І. В., Проценко О. С.	5-6	2022
Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Тороп К. С., Ярмола Н. А., Калокова Ж. С.	5-6	2022
Модельна навчальна програма «Інформатика» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Кликова С. О.	5-6	2022
Модельна навчальна програма «Українська література» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Пономаренко Н. В., Тороп К. С., Ляшенко В. В.	5-6	2022
Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Косенко Ю. М.	5-6	2022

Модельна навчальна програма «Технології (швейна справа)» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Швець Н. М., Тороп К. С., Дорошенко Н. М.	5-6	2022
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 5-9 класів для дітей з інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву	Соколова Г. О., Бабяк О. О., Маматова З. Р.	5-9	2022
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 5-9 класів для дітей з інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву	Омельченко І. М., Федорович Л. О.	5-9	2022
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» для 5-9 класів для дітей з інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву	Прохоренко Л. І., Орлов О. В.	5-9	2022
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 5-9 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку	Хайдарова О. С., Блеч Г. О.	5-9	2022
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Театральна логоритмика» для 5-9 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Папета О. В., Іванченко С. В., Гладченко І. В.	5-9	2022
Навчальні програми з української мови для 5- 10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями	Кравець Н. П., Утвенко Н. О.	5-10	2019
Навчальна програма «Адаптивна фізична культура» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного та важкого ступенів	Литвин І.М., Хронік Т.Є., Шестопап В.М., Біла О.М.	5-10	2020
Програма з корекційно-розвиткового заняття «Альтернативна комунікація» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного та важкого ступенів	Литвин І.М., Хронік Т.Є., Шестопап В.М., Абрамович О.М.	5-10	2020
Навчальна програма «Елементарні математичні уявлення» для дітей 5-10 класів з інтелектуальними порушеннями помірного та важкого ступенів	Литвин І.М., Хронік Т.Є., Шестопап В.М., Міняйло Т.С.	5-10	2020
Програма з корекційно-розвиткових занять «Логопедичні заняття» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного та важкого ступенів	Литвин І.М., Черноусова Н.М., Пахар С.О., Загорулько Л.В., Дубенок О.В.	5-10	2020
Навчальна програма «Мистецтво» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного та важкого ступенів	Литвин І.М., Хронік Т.Є., Шестопап В.М., Сікачина Л.М.	5-10	2020
Навчальна програма «Основи інформатики» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного та важкого ступенів	Литвин І.М., Хронік Т.Є., Томіленко О.В.	5-10	2020

Навчальна програма «Предметно-практичне навчання» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів	Литвин І.М., Хронік Т.С., Шестопап В.М., Шпилька І.І.	5-10	2020
Навчальна програма «Природознавство» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів	Литвин І.М., Хронік Т.С., Томіленко О.В.	5-10	2020
Програма з корекційно-розвиткового заняття «Психомоторний та сенсорний розвиток» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів	Литвин І.М., Хронік Т.С., Донець Г.С.	5-10	2020
Навчальна програма «Соціально-побутове орієнтування» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів	Литвин І.М., Хронік Т.С., Шестопап В.М., Науменко О.В.	5-10	2020
Навчальна програма «Читання та письмо» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів	Литвин І.М., Хронік Т.С., Шестопап В.М., Абрамович О.М.	5-10	2020
Навчальна програма «Я у світі» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів	Литвин І.М., Хронік Т.С., Томіленко О.В.	5-10	2020
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка. Барабанотерапія» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Сухорукова О.В., Василевська Л.С., Гладченко І.В.	5-10	2022
Програма з корекційно - розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» (варіативний модуль «Подорож у життя») для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Міненко А. В., Мякушко О. І.	5-10	2022
Програма з корекційно - розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Остапенко Л. І., Тарновська Л. І., Чеботарьова О. В.	5-10	2022
Програма з корекційно - розвиткової роботи «Ритміка» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Редько Л. О., Безкоровайна Л. А., Гладченко І. В.	5-10	2022
Програма з корекційно - розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Бобренко І. В.	5-10	2022
Програма курсу за вибором «Українська народна вишивка» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Литвин І. М., Турчак Л. В.	5-10	2023
Програма курсу за вибором «Перші кроки до фінансів» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Острик Г. Г.	5-10	2023

Програма з корекційно - розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Тороп К. С., Бондаренко О. Ю., Шипилева Ю. І., Гаврилова Н. М.	5-10	2023
Модельна навчальна програма «Технології (палітурно-офісна справа)» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Подобед Л. Г.	5-10	2023
Модельна навчальна програма «Технології (декоративно-ужиткове мистецтво)» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Гаврюш В.О.	5-10	2024
Модельна навчальна програма «Історія України» для 7-9 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Тороп К. С., Василенко Б. В., Ляшенко В. В.	7-9	2023
Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Мистецтво» для 7-9 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Тороп К. С., Лопатіна М. В., Прядка І. Є., Шпилева Ю. І.	7-9	2023
Навчальні програми з української літератури для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями	Кравець Н.П.	7-10	2019
Модельна навчальна програма «Українська мова» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Пономаренко Н. В., Тороп К. С., Анохіна О. А.	7-10	2023
Модельна навчальна програма «Математика» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Біневич І. В., Тороп К. С., Глухова С. В.	7-10	2023
Модельна навчальна програма «Фізика і хімія в побуті» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Глухова С. В., Тороп К. С., Біневич І. В.	7-10	2023
Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Тороп К. С., Калюкова Ж. С., Скакодуб Т. С.	7-10	2023
Модельна навчальна програма «Географія» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Бондаренко О. Ю., Тороп К. С.	7-10	2023
Модельна навчальна програма «Фізична культура» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Прибєга О. М., Василенко Н. А., Різченко А. В.	7-10	2023
Модельна навчальна програма «Українська мова» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Гончарова Н. М., Долганюк О. В., Зубрилова О. М., Литвищенко Т. І.	7-10	2023

Модельна навчальна програма «Українська література» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Гончарова Н. М., Долганюк О. В., Зубрилова О. М., Литвищенко Т. І.	7-10	2023
Модельна навчальна програма «Українська мова» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Поногмаренко Н. В., Тороп К. С., Проценко О. С.	7-10	2024
Модельна навчальна програма «Технології (швейна справа)» для учнів 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Воробйова Т. Г.	7-10	2024
Модельна навчальна програма «Технології (квітникарство)» для 7-11 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Скакодуб Т. С., Тороп К. С., Калюкова Ж. С.	7-11	2023
Модельна навчальна програма «Інформатика» для 7-11 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Трокай Т. М., Тороп К. С.	7-11	2023
Модельна навчальна програма «Технології (швейна справа)» для учнів 7-11 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Швець Н. М., Тороп К. С., Дорошенко Н. М.	7-11	2024
Модельна навчальна програма «Технології (обслуговуюча праця)» для учнів 7-11 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Швець Н. М., Тороп К. С., Дорошенко Н. М.	7-11	2024
Модельна навчальна програма «Технології (столярна справа)» для учнів 7-11 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Біневич І. В., Тороп К. С., Дорошенко Н. М.	7-11	2024
Навчальна програма «Трудове навчання (підготовка молодшого обслуговуючого персоналу)» для 8-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Сабаліс О. В.	8-10	2023
Навчальна програма «Трудове навчання (палітурно-офісна справа)» для 8-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Подобєд Л. Г.	8-10	2023
Модельна навчальна програма «Технології (швейна справа)» для учнів 8-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Воробйова Т. Г.	8-10	2024
Модельна навчальна програма «Підприємництво і фінансова грамотність» для 9-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Біневич І. В., Тороп К. С.	9-10	2023
Модельна навчальна програма «Правознавство» для 10 класу спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Тороп К. С., Василенко Б. В., Анохіна О. А.	10	2023

**Навчальний план
початкової освіти
для дітей з аутичними порушеннями тяжкого ступеня; інтелектуальними
порушеннями помірного та тяжкого ступенів (1, 2, 3 класи)
на 2025/2026 навчальний рік**

Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень у класах			Разом
		1	2	3	
Мовно-літературна	Формування навичок читання та письма	4+1	4+1	4+1	12+3
Математична	Формування елементарних математичних уявлень	2+1	2+2	2+2	6+5
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	1	1	1+1	3+1
	Соціально-побутове орієнтування	4	4	4	12
Технологічна	Предметно-практичне навчання	2	2	2	6
Інформатична		2	2	2	6
Мистецька	Розвиток художньо-естетичних навичок	2	2	2	6
Фізкультурна	Адаптивна фізична культура	3	3	3	9
Усього:		18+2	18+3	18+4	54+9
Корекційно-розвиткова робота	Психомоторний та сенсорний розвиток	3	3	3	9
	Логопедичні заняття	2	2	2	6
	Ритміка	1	1	1	3
	Альтернативна комунікація	2	2	2	6
Додаткові години на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації	Сходінки до інформатики	1	1	1	3
	Цікавий світ Монтесорі	2	2	2	6
	Усього	5	6	7	18
Гранично допустиме навантаження		20	21	22	63
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		31	32	33	96

Складено відповідно до Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 р. № 814, зі змінами відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 16.08.2018 № 917 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 № 814» (таблиця 16)

**Навчальний план
для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного
ступеня (6-Б клас)
на 2025/2026 навчальний рік**

Освітні галузі	Орієнтовний перелік предметів	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах	Разом
		6-Б	
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	3+3	3+3
Математична	Математика	2+2	5
Природнича Громадянська та історична	Інтегрований курс «Пізнаємо світ»	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Соціально-побутове орієнтування	4	4
Інформатична	Основи інформатика	1	1
Технологічна	Предметно-практичне навчання	5	5
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом		23+5	23+2
Корекційно-розвиткові заняття	Психомоторний та сенсорний розвиток	2	2
	Альтернативна комунікація	1+2	1+2
	Ритміка	1	1
	Логопедичні заняття	1+1	1+1
Разом		5+3	5+3
Додаткові години на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		8	8
Загальна кількість годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи та корекційно-розвиткової роботи)		31	31
Гранично допустиме навчальне навантаження на учнів		28	28
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		36	36

Складено відповідно до Типової освітньої програми для 5-10(11) класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН України від 07.12.2021 № 1317 (Таблиця 16)

**Навчальний план
для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку
з українською мовою навчання (6-А клас)
на 2025/2026 навчальний рік**

Освітні галузі	Орієнтовний перелік предметів	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах	Разом
		6-А	
Мовно-літературна	Українська мова	3	3
	Українська література	2	2
Математична	Математика	4	4
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1+1	1+1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1
Інформатична	Інформатика	2	2
Технологічна	Технології	10	10
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом		30+1	30+1
Корекційно-розвиткові заняття	Соціально-побутове орієнтування	2	2
	Розвиток мовлення	1	1
	Лікувальна фізкультура (ритміка)	2	2
Разом		5	5
Додаткові години на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1	1
Загальна кількість годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи та корекційно-розвиткової роботи)		31	31
Гранично допустиме навчальне навантаження на учнів		28	28
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		36	36

Складено відповідно до Типової освітньої програми для 5-10(11) класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН України від 07.12.2021 № 1317 (Таблиця 14)

**Навчальний план
для дітей з інтелектуальними порушеннями
з українською мовою навчання (9, 10 класи)
на 2025/2026 навчальний рік**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		9	10	Разом
Мови і літератури	Українська мова	2+1	2+1	4+2
	Українська література	2	2	4
Суспільствознавство	Основи правознавства	-	1	1
	Історія України	2	-	2
Математика	Математика	4	4	8
Природознавство	Природознавство	2	-	2
	Географія	2	-	2
	Фізика і хімія в побуті	2	1	3
Мистецтво	Музичне мистецтво	-	-	-
	Образотворче мистецтво	-	-	-
Технології	Трудове навчання	11	18	29
	Інформатика	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	-	1
	Фізична культура	2	2	4
Разом		31+1	31+1	62+2
Корекційно-розвиткові заняття	Соціально-побутове орієнтування	2	2	4
	Розвиток мовлення	1	1	2
	Лікувальна фізкультура (ритміка)	2	2	4
Додаткові години на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1	1	2
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		32	32	64
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		37	37	74

Складено відповідно до Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступенів для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 р. № 627, зі змінами відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 10.06.2019 № 808 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 № 627 (таблиця 18).